

Zdzisław Klein

Glosa do wymienionego wyżej orzeczenia z dnia 14.V.1990 r. w sprawie SD 4

Palestra 34/11-12(395-396), 60-61

1990

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Dyscyplinarny ocenił jako celowe stwarzanie wrażenia na ewentualnych klientach, że obwiniony, jako nie wykonujący wprawdzie zawodu adwokata, ale korzystający z tytułu adwokata, może przeprowadzić usługę w sposób pomyślny.

Za powyższe przewinienie dyscyplinarne, które wyczerpuje znamiona czynu określonego w § 22 Zbioru zasad etyki adwokackiej i godności zawodu z dnia 25.X.1987 roku, Sąd Dyscyplinarny w y m i e r z y ł adwokatowi X karę nagany.”

Od orzeczenia tego odwołał się obwiniony argumentując, że nie wykonuje zawodu adwokata, a tylko prowadzi działalność gospodarczą zgodnie z obowiązującymi przepisami i jako podmiot gospodarczy ma prawo do reklamy.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny (WSD 4/90) zaskarżone orzeczenie utrzymał w mocy z zasad następujących.

Obwiniony jest adwokatem wpisanym na listę adwokatów Izby Adwokackiej w Y. Z faktu przynależności do korporacji adwokackiej wynika dla każdego adwokata obowiązek przestrzegania zasad etyki i godności

zawodu, utrwalonych w tradycjach i zwyczajach a zawartych w Zbiorze z dnia 25 października 1987 roku. Obowiązek ten spoczywa na każdym adwokacie zarówno v jego działalności zawodowej i publicznej jak i w życiu prywatnym, co wyraźnie ustala treść § 4 wspomnianego zbioru.

Błędny jest zatem argument podniesiony przez obwinionego w jego odwołaniu, że jako prowadzący działalność stosownie do zezwolenia organów administracji, na on prawo do reklamy. Adwokat nie może odrzucić zasad etyki adwokackiej i godności zawodu w zależności od zmienionej swej sytuacji osobistej lub podjęcia określonych funkcji czy zajęcia.

W ogłoszeniach zamieszczonych w niejszych publicznie dostępnych obwiniony przedstawiał się jako adwokat, powdywał się na pełnione przedtem funkcje sędziowskie, co stanowi szczególnie drastyczną formę reklamy.

W tych okolicznościach WSD przyjął istnienie w danym wypadku przewinienia dyscyplinarnego.

Głosa

do wymienionego wyżej orzeczenia
z dnia 14.V.1990 r.

w sprawie SD 4/89

Ustawy regulujące ustrój adwokatury w Polsce wymagały zawsze od adwokatów i od aplikantów adwokackich strzeżenia godności zawodu. Wymienić tu trzeba w szczególności następujące przepisy:

art. 2 ust. 1 ustawy o ustroju adwokatury z 4.V.1938 r.,

art. 95 ustawy o ustroju adwokatury z 27 VI. 1950 r.,

art. 93 ustawy o ustroju adwokatury z 19.XII.1963 r.,

art. 80 ustawy o adwokaturze z 6.V.1982 r.

Ponadto wszystkie wydawane dotychczas zbiory zasad etyki adwokackiej, uchwalane przez organy samorządowe, już v samych tytułach tych zbiorów akcentowały doniosłość strzeżenia godności zawodu adwokackiego, mówiąc o tym obowiązku

w szczegółowych przepisach, a mianowicie w:

§ 6 Zbioru zasad etyki i godności zawodu z 6/7.V.1961 r.,

§ 1 i 9 Zbioru zasad etyki i godności zawodu z 10.I.1970 r. i

§ 1 Zbioru zasad etyki i godności zawodu z 25.X.1987 r.

Należy dodać, że jak wynika z § 6 Zbioru zasad etyki i godności zawodu z 6/7 maja 1961 r., naruszeniem godności zawodu jest takie postępowanie adwokata, które go poniża w opinii publicznej bądź podrywa zaufanie do tego zawodu.

Adwokatura polska zawsze stała na stanowisku, że korzystanie przez adwokata z reklamy w jakiegokolwiek postaci jest sprzeczne z godnością zawodu, a zakaz korzystania z reklamy wymieniony został *expressis verbis* w przepisach szczegółowych następujących zbiorów zasad etyki i godności zawodu, a mianowicie w:

§ 9 Zbioru zasad etyki i godności zawodu z 6/7 maja 1961 r.

§ 22 Zbioru zasad etyki i godności zawodu z 10 stycznia 1970 r. (w okresie obowiązywania tego przepisu był on interpretowany m.in. jako zakaz korzystania z reklamy) i

§ 22 Zbioru zasad etyki i godności zawodu z 25.X.1987 r.

Przedwojenne i powojenne orzecznictwo dyscyplinarne adwokatury polskiej było jednolite w ocenie korzystania przez adwokatów z reklamy w jakiegokolwiek formie, uznając reklamowanie się za sprzeczne z godnością zawodu adwokackiego i za dyscyplinarne karalne. W uzasadnieniu wyroku z 27.XI.1926 r. w sprawie D 60/26 Sąd Dyscyplinarny Izby warszawskiej wyraził pogląd, że nie tylko reklamowanie się jest niedopuszczalne, ale nawet zaniechanie przez adwokata podjęcia kroków w celu oczyszczenia się z postawionego mu niesłusz-

nie zarzutu korzystania z reklamy jest dyscyplinarnie karalne (Palestra 1926 r., str. 558—561). Natomiast Sąd Dyscyplinarny tejże Izby warszawskiej w uzasadnieniu wyroku z 3.X.1934 r. w sprawie D 141/33 wyjaśnił, że takie działanie adwokata, kóre treścią lub formą upodabnia się do handlowych druków reklamowych, należy uznać za niedopuszczalne, jako noszące wszelkie cechy reklamy (Palestra 1936, nr 10, s. 836).

Uprawiania przez adwokata reklamy nie może ekskulpować to, że dotyczy ona działalności adwokata w jego biurze pisania podań i udzielania porad prawnych, prowadzonej na podstawie zezwolenia władzy administracyjnej.

Osoba wpisana na listę adwokatów ma obowiązek strzeżenia godności zawodu wszędzie, zarówno w pracy zawodowej lub innej pracy zarobkowej jak i w życiu prywatnym, choćby to była praca poza zespołem adwokackim i poza kancelarią adwokacką indywidualną, jak to wyraźnie wynika z § 4 Zbioru zasad etyki adwokackiej i godności zawodu z 25.X.1987 r. Powoływanie się zaś przez adwokata w piśmie reklamującym na to, że uprzednio zajmował on stanowisko sędziego w sądownictwie powszechnym, ocenić należy ponadto jako kwalifikowany czyn dyscyplinarny korzystania z reklamy, ponieważ taka reklama sugeruje zażyłość adwokata z osobami zatrudnionymi w sądzie. Takie postępowanie stanowi wykroczenie dyscyplinarne przewidziane w § 18 Zbioru zasad etyki i godności zawodu z 25.X.1987 r. i może narazić adwokata na wszczęcie przeciwko niemu postępowania karnego o popełnienie czynu z art. 244 k.k.

Z powyższych względów orzeczenie dyscyplinarne z dnia 14 maja 1990 r. SD 4/89 ocenić należy jako zgodne z postanowieniami Zbioru zasad etyki i godności zawodu z 25.X.1987 r.

WACŁAW KLEIN